

Overzicht resultaten K1 2023

Hieronder vind je de resultaten van Het Sociale Veiligheid Incident beheersysteem (SoVIB). Voor wie daar minder vertrouwd mee is, lichten we eerst de belangrijkste begrippen toe en leggen we uit waar de gegevens vandaan komen.

Bronnen

SoVIB baseert zich op meldingen van incidenten uit 12 verschillende bronnen:

- de meldingsfiche Agressie voor het personeel (Regie en exploitanten)
- politiegegevens, inclusief AIK-gegevens waar van toepassing
- verslagen Lijncontrole
- verslag premetrotoezichthouders
- cameraregistratie
- dispatchingverslagen
- klantenreacties
- agressie-gerelateerde arbeidsongevallen
- dag verslagen van chauffeurs
- verslag gemeenschapswachten
- verslagen van begeleidend personeel/2de personen
- verslag stelplaats

Noot: De gegevens uit de databanken van het Arrondissementeel Informatie Kruispunt van de Federale Politie zijn ter beschikking voor Antwerpen (2010), Oost-Vlaanderen (2010) en West-Vlaanderen (2009).

Begrippen

Een **incident** is een gebeurtenis op of aan een voertuig tussen reizigers en personeelsleden, tussen niet-reizigers en personeelsleden of tussen reizigers onderling. Daarbij wordt op een bepaalde manier agressie geuit. Een incident zonder fysiek persoon betreft voornamelijk vandalisme tegen infrastructuur van De Lijn (schuilhuisjes bv.) wat geen directe impact heeft op de verplaatsing van reizigers.

Bij **agressie** gaat het om verbaal met onderverdeling in verbale agressie (inclusief roepen en tieren), beledigingen, bedreiging met of zonder wapen; fysiek met onderverdeling in fysieke agressie, diefstal met geweld/bedreiging, spuwen en projectielen naar personen; en andere met onderverdeling in seksueel overschrijdend gedrag, vandalisme/graffiti, verkeersagressie, projectielen naar voertuigen en andere.

Bij **feiten met beleidsfocus** wordt de fysieke integriteit bedreigd of aangetast. Het gaat om bedreiging zonder wapen, bedreiging met wapen, fysieke agressie, diefstal met geweld, seksuele intimidatie, (poging tot) aanranding, spuwen, het gooien van projectielen naar een voertuig en het gooien van projectielen naar een persoon.

Onder **overlast** verstaan we gedragingen of de gevolgen van deze, die mogelijks de openbare rust, veiligheid, gezondheid en reinheid verstoren EN een negatief effect hebben op het veiligheidsgevoel van diegenen die er mee geconfronteerd worden. Het gaat hierbij om hangdoelgroepen, drugs, alcohol, aanwezigheid verdachte personen en pesterijen.

De aard van de agressie is een bepalende factor voor de inschaling als aandachtsbuurt. Voor de bepaling van de **aandachtsbuurten** wordt rekening gehouden met bepaalde indicatoren:

- het totaal aantal feiten in een buurt
- het totaal aantal feiten met beleidsfocus in een buurt
- het aantal incidenten (1 incident bevat mogelijk meerdere feiten)
- de 'De Lijn Crime Index' (gebaseerd op de Crime Index van Crime Control)

1ste kwartaal 2023: geen bijkomende veiligheidsmaatregelen nodig in 99,3% buurten met halte.

In 99,3% van de buurten waar De Lijn een halte heeft, zijn geen bijkomende veiligheidsmaatregelen nodig. Dat blijkt uit de resultaten van SoVIB voor het eerste kwartaal 2023 (januari – februari – maart 2023).

Analyse:

De analyse van de gemelde incidenten op het Vlaamse niveau leert ons het volgende:

- **Belangrijkste aanleidingen:** overtredingen op het intern reglement (30,08%) en Hinderlijke situatie reizigers (35,48%).
- **Meest voorkomende incidenten:** verbale agressie (inclusief roepen en tieren – 19,7%) en alcohol (10,28%),
- **Tijdstip:** de kans op overlast en agressie is het grootst tijdens de avondspits (29,86%) en overdag (34,67%)

Bij de reorganisatie van De Lijn werd er overgestapt van de 5 entiteiten naar 2 zones:

- Zone West bestaat uit volgende operationele teams: Brugge-Kortrijk, Brussel Rand, Gent, Kust-Westhoek en Oost-Vlaanderen Streek.
- Zone Oost bestaat uit volgende operationele teams: Antwerpen Bus/Tram, Antwerpen Streek, Leuven-Mechelen en Limburg.

Zone West

In het eerste kwartaal van 2023:

- **gemelde incidenten:** 644
- **feiten tijdens deze incidenten:** 781, waarvan 125 feiten met beleidsfocus
- **aandachtsbuurten, na evaluatie:** 25

Fase	Aantal buurten	%
Fase 0 (geen bijkomende veiligheidsmaatregelen nodig)	3939	99,37
Fase 1 (tijdelijke inzet eigen maatregelen De Lijn)	12	0,30
Fase 2 (permanente inzet eigen veiligheidsmaatregelen De Lijn)	9	0,23
Fase 3 (permanente inzet eigen veiligheidsmaatregelen De Lijn + bijstand politie en lokale overheid)	4	0,10
Totaal	3964	100,00

Zone Oost

In het eerste kwartaal van 2023:

- **gemelde incidenten:** 1208
- **feiten tijdens deze incidenten:** 1417, waarvan 189 feiten met beleidsfocus
- **aandachtsbuurten, na evaluatie:** 27

Fase	Aantal buurten	%
Fase 0 (geen bijkomende veiligheidsmaatregelen nodig)	3411	99,21
Fase 1 (tijdelijke inzet eigen maatregelen De Lijn)	11	0,32
Fase 2 (permanente inzet eigen veiligheidsmaatregelen De Lijn)	9	0,26
Fase 3 (permanente inzet eigen veiligheidsmaatregelen De Lijn + bijstand politie en lokale overheid)	7	0,20
Totaal	3438	100,00

Overzicht Vlaanderen

Fase	Aantal buurten	%
Fase 0 (geen bijkomende veiligheidsmaatregelen nodig)	7350	99,3
Fase 1 (tijdelijke inzet eigen maatregelen De Lijn)	23	0,3
Fase 2 (permanente inzet eigen veiligheidsmaatregelen De Lijn)	18	0,2
Fase 3 (permanente inzet eigen veiligheidsmaatregelen De Lijn + bijstand politie en lokale overheid)	11	0,1
Totaal	7402	100,00